OBAVEZE KOJE JE DUŽAN SPOZNATI SVAKI MUSLIMAN I MUSLIMANKA

šejhul-islām Muhammed bin 'AbdulWehhāb

Ismā'īlovi potomci, a Ismā'īl je Ibrāhīmov sin, neka je Allāhov salawāt i selām nad njima.''

Vjera se temelji na dvome

- *Prvo:* Činjenje 'ibādeta samo Allāhu Jedinom, Koji nema suparnika, podsticanje drugih na to, prijateljavanje na toj osnovi i smatranje da je počinio kufr (nevjerstvo) ko odstupi od tog principa.

- *Drugo:* Zabranjivanje širka u obožavanju Uzvišenog Allāha, stalno opominjanje drugih na to, građenje neprijateljstva i mržnje na toj osnovi i proglašavanje nevjernikom svakog ko ga čini.

Uslovi ispravnosti riječi *''Lā ilāhe illAllāh''*

1. ***'Ilm*** (znanje), tj. poznavanje njihovog značenja i onog šta se njima potvrđuje, a šta negira.

2. ***Jeqīn*** (ubjeđenje), koji je u stvarnosti potpunost znanja o ovim riječima, ubjeđenje koje negira sumnju.

3. ***Ihlās*** (iskrenost), koji je suprotan širku.

4. ***Sidq*** (istinoljubivost), koji je suprotan laži i koji negira nifāq.

5. ***Mehabbe*** (ljubav) prema ovim riječima i prema svemu onome na što one upućuju i radovanje tome.

6. ***Inqijād*** (izvršavanje onoga što ove riječi zahtjevaju), tj. činjenje svih obaveznih djela čisto radi Allāha i traženje Njegovog zadovoljstva.

7. ***Qabūl*** (prihvatanje) suprotan odbijanju.

Dokazi za ove uslove iz Qur'āna i sunneta

Dokazi za ***'Ilm*** (znanje):

Riječi Uzvišenog:

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ

"Znaj da nema drugog boga osim Allāha!" [4]

Također riječi:

إِلَّا مَن شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

"Osim onih koji istinu priznaju, onih koji znaju..." [5]

[4] sūra Muhammed, 19. ājet
[5] sūra ez-Zuhruf, 86. ājet

Tj., priznaju i svjedoče da nema istinskog božanstva mimo Allāha, a srcem znaju ono što su riječima posvjedočili.

Dokaz iz sunneta je hadīth zabilježen u ''*Sahīhu*'' od 'Uthmāna, Allāh bio zadovoljan njime, da je rekao:
''*Rekao je Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem:*
"Ko umre znajući da nema istinskog božanstva mimo Allāha – ući će u Džennet."''

Dokaz za ***Jeqīn*** (ubjeđenje):

Riječi Uzvišenog:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُوْلَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

"Pravi vjernici su samo oni koji u Allāha i Poslanika Njegova vjeruju, i poslije više ne sumnjaju, i bore se na Allāhovom putu imecima svojim i životima svojim. Oni su iskreni!" [6]

Iskreno vjerovanje uslovljeno je nesumnjanjem nakon vjerovanja. Onaj ko sumnja je od munāfiqā.

Bilježi se od Ebī Hurejre, Allāh bio zadovoljan njime, da je rekao:
''*Rekao je Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem:*

[6] sūra el-Hudžurāt, 15. ājet

"Svjedočim da nema istinskog boga osim Allāha i da sam ja Allāhov Poslanik. Neće Allāh sresti Svoga roba sa ovim svjedočenjem, ne sumnjajući u njega, a da ga neće uvesti u džennet." ''

Hadīth je potvrđen, prenešen u ''*Sahīhu*''.

U drugom rivājetu stoji:
"Neće Allāh sresti Svoga roba sa ovim svjedočenjem, ne sumnjajući u njeg, a da rob bude spriječen od ulaska u džennet."

Također Ebū Hurejre u dužem hadīthu, između ostalog, prenosi sljedeće:
"Koga sretneš iza ovog zida da srcem svjedoči da nema istinskog božanstva mimo Allāha, ubjeđen u to što govori, obraduj ga džennetom."

Dokaz za ***Ihlās*** (iskrenost):

Riječi Uzvišenog:

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ

"Iskreno ispovjedanje vjere dug je Allāhu!" [7]

[7] sūra ez-Zumer, 3. ājet

Također riječi:

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاء وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ

"A naređeno im je da se samo Allāhu klanjaju, da Mu iskreno, kao pravovjerni, vjeru ispovijedaju, i da molitvu obavljaju, i da milostinju udjeljuju; a to je – ispravna vjera." [8]

Ebū Hurejre, Allāh bio zadovoljan njime, prenosi vjerodostojan hadis, zabilježen u ''*Sahīhu*'' od Allāhovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi we sellem, da je rekao:
"Najsretniji** (čovjek) **mojim šefā'atom biće onaj koji kaže: 'Lā ilāhe illAllāh', čisto srcem ili dušom."

'Utbān ibn Mālik, Allāh bio zadovoljan njime, prenosi od Allāhovog Vjerovjesnika, sallallāhu 'alejhi we sellem, da je rekao:
"Allāh je zabranio vatri onoga koji kaže 'Lā ilāhe illAllāh', želeći time Allāhovo lice."
Hadīth je prenešen u ''*Sahīhu*''.

Dva ashāba prenose da je Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, rekao:
"Ko iskreno, iz srca, kaže: 'Lā ilāhe illAllāhu wahdehu la šerike leh, lehul-mulku we lehul-hamdu we huwe 'alā kulli šej'in qadīr', iskreno svjedočeći srcem i svojim jezikom – Allāh će radi tih riječi otvoriti nebo i pogledati

[8] sūra el-Bejjine, 5. ājet

onoga koji ih je izgovorio od stanovnika Zemlje. A koga Allāh pogleda, dā mu što je tražio."

Hadīth je zabelježio en-Nesā'ī u djelu ''*El-Jewmu wel-Lejle*''.

Dokaz za ***Sidq*** (istinoljubivost):

Riječi Uzvišenog:

الم أَحَسِبَ النَّاسُ أَن يُتْرَكُوا أَن يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ

"Elif-Lām-Mīm. Misle li ljudi da će biti ostavljeni na miru ako kažu: 'Mi vjerujemo!' i da u iskušenje neće biti dovedeni? A Mi smo u iskušenje dovodili i one prije njih, da bi Allāh sigurno ukazao na one koji govore istinu i na one koji lažu." [9]

Također, riječi Uzvišenog:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللّهِ وَبِالْيَوْمِ الآخِرِ وَمَا هُم بِمُؤْمِنِينَ يُخَادِعُونَ اللّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلاَّ أَنفُسَهُم وَمَا يَشْعُرُونَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللّهُ مَرَضاً وَلَهُم عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

"Ima onih koji govore: 'Vjerujemo u Allāha i Sudnji dan', ali oni nisu vjernici. Oni nastoje da prevare Allāh i one koji vjeruju, a ne varaju (drugoga) **do sami sebe, ali to ne osjećaju. U njihovim srcima je bolest, a Allāh**

[9] sūra el-'Ankebūt, 1.-3. ājet

njihovu bolest još povećava. Njima pripada bolna patnja zato što lažu." [10]

Mu'ādh ibn Džebel prenosi od Allāhovog Vjerovjesnika, sallallāhu 'alejhi we sellem, da je rekao: ***"Ko god posvjedoči, iskreno iz srca, da nema istinskog boga osim Allāha i da je Muhammed Njegov rob i poslanik – Allāh će ga zaštititi od vatre."***

Hadīth je prenesen u dva ''*Sahīha*''.

Dokaz za ***Mehabbe*** (ljubav):

Riječi Uzvišenog:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللّهِ أَندَاداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللّهِ وَالَّذِينَ آمَنُواْ أَشَدُّ حُبًّا لِّلّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُواْ إِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلّهِ جَمِيعاً وَأَنَّ اللّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ

"Ima ljudi koji su mjesto Allāha kipove prihvatili, vole ih kao što se Allāh voli, ali pravi vjernici još više vole Allāha. A da znaju mnogobošci da će onda kada dožive patnju – svu moć samo Allāh imati i da će Allāh strahovito kažnjavati..." [11]

---

[10] sūra el-Beqare, 8.-10. ājet
[11] sūra el-Beqare, 165. ājet

Također riječi:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللّهِ وَلاَ يَخَافُونَ لَوْمَةَ لآئِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاء وَاللّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

"O vjernici, ako neko od vas od vjere svoje otpadne – pa, Allāh će, sigurno, mjesto njih dovesti ljude koje On voli i koji Njega vole, prema vjernicima ponizne, a prema nevjernicima ponosite; oni će se na Allāhovu putu boriti i neće se ničijeg prijekora bojati. To je Allāhov dar, koji On daje kome hoće – a Allāh je neizmjerno dobar i zna sve." [12]

Prenosi se od Enesa, Allāh bio zadovoljan njime, da je rekao:
''Rekao je Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem:
"Osjetit će slast īmāna kod koga se nađe troje, da najviše voli Allāha i Njegovog Poslanika, da voli nekog čisto radi Allāha i da mrzi povratak u kufr nakon što ga je Allāh iz njega izbavio, kao što mrzi da bude bačen u vatru."
Hadīth je potvrđen u ''*Sahīhu*''.

[12] sūra el-Mā'ide, 54. ājet

Dokaz za ***Inqijād*** (pokornost):

Riječi Uzvišenog:

وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ

"I povratite se Gospodaru svome i pokorite mu se prije nego što vam kazna dođe – poslije vam niko neće u pomoć pritjeći." [13]

Također riječi Uzvišenog:

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ للهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ واتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلاً

"Ko je bolje vjere od onoga koji se iskreno preda Allāhu, čineći još i dobra djela, i koji slijedi vjeru Ibrāhīmovu, vjeru pravu? – A Ibrāhīma je Allāh uzeo za prijatelja." [14]

Također riječi:

وَمَن يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

[13] sūra ez-Zumer, 54. ājet
[14] sūra en-Nisā', 125. ājet

"Onaj ko se sasvim preda Allāhu, a uz to čini dobra djela, uhvatio se za najčvršću vezu (tj. za 'Lā ilāhe ilAllāh')**. Allāhu se na koncu sve vraća."** [15]

Također riječi:

فَلاَ وَرَبِّكَ لاَ يُؤْمِنُونَ حَتَّىَ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لاَ يَجِدُواْ فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُواْ تَسْلِيمًا

"Ne, tako Mi Gospodara tvoga, oni neće biti vjernici dok za sudiju u sporovima međusobnim tebe ne prihvate i da onda zbog presude tvoje u dušama svojim nimalo tegobe ne osjete i dok se sasvim ne pokore." [16]

Rekao je Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem:
"Niko neće potpuno vjerovati dok ne budu njegovi prohtjevi slijedili ono s čim sam došao."

U ovome se ogleda vrhunac pokornosti.

Dokaz za ***Qabūl*** (Prihvatanje):

Riječi Uzvišenog Allāha:

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءنَا عَلَى أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَى آثَارِهِم مُّقْتَدُونَ قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكُم بِأَهْدَى مِمَّا

[15] sūra Luqmān, 22. ājet
[16] sūra en-Nisā', 65. ājet

وَجَدتُّمْ عَلَيْهِ آبَاءكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُم بِهِ كَافِرُونَ فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

"I eto tako, prije tebe, Mi ni u jedan grad nismo poslanika poslali, a da oni koji su raskošnim životom živjeli nisu govorili: 'Zatekli smo pretke naše kako ispovijedaju vjeru i mi ih slijedimo u stopu.' 'Zar i onda' – govorio bi on – 'Kad vam ja donosim bolju od one koju ste od predaka vaših upamtili?' A oni bi odgovarali: 'Ne vjerujemo mi u ono što je po vama poslano!' I Mi smo ih kažnjavali, pa vidi kako su skončali oni koji su poslanike u laž ugonili." [17]

Kaže Uzvišeni:

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوا آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ

"Kad im se govorilo: 'Samo je Allāh Bog!' – oni su se oholili i govorili: 'Zar da napustimo božanstva naša zbog jednog ludog pjesnika?' " [18]

Ebū Mūsā, Allāh bio zadovoljan njime, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallāhu 'alejhi we sellem, rekao:
"Primjer upute i znanja s kojim me je Allāh poslao je kao primjer obilne plodne kiše koja pada na zemlju. Plodna zemlja upije kišu i iz nje, po tom, izraste ispaša i mnoga trava. Nepropusna zemlja zadrži tu kišu. Njome

[17] sūra ez-Zuhruf, 23-25. ājet
[18] sūra es-Saffāt, 35. i 36. ājet

se ljudi koriste za piće, napajanje i navodnjavanje. Krševita zemlja ne zadrži vodu niti iz nje izraste kakvo rastinje. Takav je i primjer onih koji su razumjeli Allāhovu vjeru, kojima je koristilo ono s čim me je Allāh poslao, pa oni nauče i druge poduče i primjer onih kojima to nije koristilo, koji nisu prihvatili Allāhovu uputu s kojom sam poslat."

Hadīth je prenesen u ''*Sahīhu*''.

Djela koja izvode iz vjere

Znaj da je djela koja izvode iz vjere deset:

Prvo: Širk u 'ibādetu.

Kaže Uzvišeni Allāh:

إِنَّ اللّهَ لاَ يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاء وَمَن يُشْرِكْ بِاللّهِ فَقَدِ افْتَرَى إِثْمًا عَظِيمًا

"Allāh neće oprostiti da Mu se iko smatra ravnim, a oprostiće mimo toga kome On hoće. A onaj ko drugog smatra Allāhu ravnim čini, izmišljajući laž, grijeh veliki." [19]

[19] sūra en-Nisā', 48. ājet

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُواْ إِنَّ اللّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُواْ اللّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّهُ عَلَيهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ

"Nevjernici su oni koji govore: 'Bog je – Mesīh, sin Merjemin!' A Mesīh je govorio: 'O sinovi Isrāʹīlovi, klanjajte se Allāhu, i mome i vašem Gospodaru! Ko drugog Allāhu smatra ravnim, Allāh će mu ulazak u džennet zabraniti i boravište njegovo će džehennem biti; a nevjernicima neće niko pomoći'." [20]

U to se ubraja i prinošenje žrtve drugom, a ne Allāhu. Primjer za to je klanje životinja džinnima ili qaburovima.

Drugo: Uzimati posrednike između sebe i Allāha, moliti ih, tražiti od njih da posreduju kod Allāha i oslanjati se na njih.

Ko to učini – postao je nevjernik po konsenzusu islamskih učenjaka.

Treće: Ko ne smatra mušrike nevjernicima, sumnja u njihovo nevjerstvo ili smatra njihov pravac ispravnim – zanevjerovao je.

Četvrto: Ko smatra da je nečija uputa potpunija od upute Allāhovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ili da je

[20] sūra el-Mā'ide, 72. ājet

nečiji sud bolji od sūda Allāhovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kao što je slučaj sa onima koji daju prednost sūdu taguta nad sūdom Allāhovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem – nevjernik je.

Peto: Ko mrzi nešto od onog sa čim je došao Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, pa makar to i praktikovao – nevjernik je.

Šesto: Ko se ismijava bilo čemu od onoga sa čim je došao Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, od nagrade ili kazne – nevjernik je.

Dokaz za to su riječi Uzvišenog:

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنتُمْ تَسْتَهْزِؤُونَ لاَ تَعْتَذِرُواْ قَدْ كَفَرْتُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِن نَّعْفُ عَن طَآئِفَةٍ مِّنكُمْ نُعَذِّبْ طَآئِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُواْ مُجْرِمِينَ

"A ako ih zapitaš, oni će sigurno reći: 'Mi smo samo razgovarali i zabavljali se.' Reci: 'Zar se niste Allāhu i riječima Njegovim i Poslaniku Njegovu rugali? Ne ispričavajte se! Jasno je da ste nevjernici, a tvrdili ste da ste vjernici.' Ako nekima od vas i oprostimo, druge ćemo kazniti zato što su krivci." [21]

---

[21] sūra et-Tewbe, 65. i 66. ājet

Sedmo: Sihr. U to se ubraja sihr koji razdvaja i spaja (čovjeka od žene). Ko ga bude radio ili time zadovoljan bio – izlazi iz vjere.

Dokaz za to je ājet:

وَاتَّبَعُواْ مَا تَتْلُواْ الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيْاطِينَ كَفَرُواْ يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولاَ إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلاَ تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُم بِضَآرِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلاَّ بِإِذْنِ اللّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلاَ يَنفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُواْ لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الآخِرَةِ مِنْ خَلاَقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْاْ بِهِ أَنفُسَهُمْ لَوْ كَانُواْ يَعْلَمُونَ

"I povode se za onim što su šejtāni o Sulejmānovoj vladavini kazivali. A Sulejmān nije bio nevjernik - šejtani su nevjernici koji su učili ljude sihru u Bābilonu, Hārūta i Mārūta, a to nije objavljeno dvojici meleka. [22] **A njih dvojica nisu nikoga učili dok mu ne**

---

[22] U prevođenju ovog ājeta smo odstupili od prijevoda Besima Korkuta i pribjegli tačnijem i ispravnijem prijevodu, kojega smo našli u ''*Tefsīru*'' Ibn Kethīra. Naime, prema prijevodu Besima Korkuta, Hārūt i Mārūt su dva meleka koji su ljude podučavali sihru, što je funkcija koja ne dolikuje Allāhovim časnim robovima, melecima. Ono što je, inšāAllāh, istina je da su Židovi govorili da su dva meleka, Džibrīl i Mikā'il, donijeli sihr Sulejmānu, 'alejhis-selām. Ovime Allāh obavještava Svoga Poslanika i vjernike da su meleci Džibrīl i Mikā'il, kao i Sulejmān, 'alejhis-selām, čisti od tih potvora. A

bi rekli: 'Mi samo iskušavamo, i ti ne budi nevjernik!' I ljudi su od njih dvojice učili kako će muža od žene rastaviti, ali nisu mogli time nikome bez Allāhove volje nauditi. Učili su ono što će im nauditi i od čega nikakve koristi neće imati iako su znali da onaj koji tom vještinom vlada neće nikakve sreće na onome svijetu imati. A doista je jadno ono za što su se prodali, kada bi samo znali!" [23]

Osmo: Potpomaganje nevjernika u borbi protiv muslimana.

Dokaz za to su riječi Uzvišenog:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَتَّخِذُواْ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاء بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاء بَعْضٍ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

"O vjernici, ne uzimajte za zaštitnike Židove i kršćane! Oni su sami sebi zaštitnici! A njihov je onaj među vama koji ih za zaštitnike prihvati; Allāh uistinu neće ukazati na Pravi put ljudima koji sami sebi nepravdu čine." [24]

Deveto: Vjerovanje da neki ljudi ne podliježu Muhammedovom, sallallāhu 'alejhi ve sellem, šerijatu,

---

Hārūt i Mārūt su, zapravo, imena dvojice ljudi iz Bābilona, koji su od meleka učili vještinu sihra i njome ljude podučavali. A Allāh najbolje zna. Vidi ''*Tefsīr*'' Ibn Kethīra, prijevod na bosanski jezik, 80. str., u komentaru 102. ājeta sūre el-Beqare. (napomena prevodioca)

[23] sūra el-Beqare, 102. ājet

[24] sūra el-Mā'ide, 51. ājet

kao što Hidr, 'alejhi selam, nije bio obavezan postupati po Musaovom, 'alejhi selam, šerī'atu.

Deseto: Okretanje od vjere Allāha, Slavljenog i Uzvišenog, ne htjeti je učiti, niti po njoj raditi.

Dokaz za to su riječi Uzvišenog:

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ

"A ima li nepravednijeg od onoga koji, opomenut riječima Gospodara svoga, njima leđa okrene? Mi ćemo, zaista, kazniti zlikovce!" [25]

Nema razlike kod ovih djela nevjerstva između onog ko ih namjerno učini, ili ih uradi u šali, ili počini neko od ovih djela iz straha. Jedino se izuzima onaj ko ih počini pod prisilom. Ova djela su pogubna za vjeru i ljudi ih često čine. Musliman mora biti oprezan i treba se bojati ovakvih djela, da ne upadne u njih. Molimo Allāha Slavljenog i Uzvišenog, da nas sačuva svega što vodi Njegovoj srdžbi i bolnoj kazni.

Tewhīd se dijeli na tri vrste:

1. Tewhīdu er-Rububijje, to je vrsta tewhīda kojeg su imali nevjernici u vrijeme Allāhovog Poslanika, ali i

[25] sūra es-Sedžde, 22.ājet

pored toga ih to nije uvelo u islām, već se Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, borio protiv njih i učinio njihovu krv i imetak halāl za muslimane. Ova vrsta tewhīda je Allāhova jednoća u Njegovim djelima. Kaže Uzvišeni Allāh:

قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ السَّمَاء وَالأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ السَّمْعَ والأَبْصَارَ وَمَن يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيَّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَن يُدَبِّرُ الأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللّهُ فَقُلْ أَفَلاَ تَتَّقُونَ

"Upitaj: 'Ko vas hrani s neba i iz zemlje, čije su djelo sluh i vid, ko stvara živo iz neživog, a pretvara živo u neživo, i ko upravlja svim?' – 'Allāh!' – reći će oni, a ti reci: 'Pa zašto Ga se onda ne bojite?" [26]

Ima još mnogo ājeta u Qur'ānu koji govore o ovoj vrsti tewhīda.

2. Tewhīdu el-Ulūhijje, to je vrsta tewhīda oko kojeg je nastao spor u prošlosti, kao i u sadašnjosti. Ova vrsta tevhida je Allāhova jednoća u djelima Njegovih robova, poput dove, zavjetovanja, klanja, nadanja, strahovanja, pouzdanja, žudnje, strahopoštovanja, stalno vraćanje i kajanje. Za svaku od ovih vrsta 'ibādeta postoje dokazi iz Qur'āna.

***3. Tewhīdu el-Esmā'i wes-Sifāt*.** Kaže Uvišeni:

---

[26] sūra Jūnus, 31. ājet

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ

"Reci: 'On, Allāh, Jedan je, nije rodio i rođen nije, i niko Mu ravan nije'." [27]

I kaže:

وَلِلّهِ الأَسْمَاء الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُواْ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَآئِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ

"Allāhu pripadaju najljepša imena pa Ga zovite njima, a klonite se onih koji iskreću Njegova imena. Kako budu radili, tako će biti kažnjeni!" [28]

I kaže:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ البَصِيرُ

"Ništa nije kao On, i On je onaj koji sve čuje i sve vidi." [29]

Suprotnost tewhīdu je širk

Širk se dijeli na tri vrste: veliki, mali i skriveni širk.

---

[27] sūra el-Ihlās, 1.-4. ājet
[28] sūra el-E'rāf, 180. ājet
[29] sūra eš-Šūrā, 11. ājet

Prva vrsta: Veliki širk. Ovu vrstu širka Allāh neće oprostiti niti vrijede dobra djela onih koji čine ovu vrstu širka. Kaže Uzvišeni:

إِنَّ اللّهَ لاَ يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاء وَمَن يُشْرِكْ بِاللّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلاَلاً بَعِيدًا

"Allāh, sigurno, neće oprostiti da Mu se širk čini, a oprostiće kome hoće ono što je manje od toga. A daleko je zalutao onaj ko smatra da je Allāhu neko ravan." [30]

I kaže Uzvišeni:

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُواْ إِنَّ اللّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُواْ اللّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّهُ عَلَيهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ

"Nevjernici su oni koji govore: 'Bog je – Mesīh, sin Merjemin!' A Mesīh je govorio: 'O sinovi Israilovi, klanjajte se Allāhu, i mome i vašem Gospodaru! Ko drugog Allāhu smatra ravnim, Allāh će mu ulazak u džennet zabraniti i boravište njegovo će džehennem biti; a nevjernicima neće niko pomoći." [31]

I kaže:

وَقَدِمْنَا إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاء مَّنثُورًا

[30] sūra en-Nisā', 116. ājet
[31] sūra el-Mā'ide, 72. ājet

"I Mi ćemo pristupiti djelima njihovim koja su učinili i u prah i pepeo ih pretvoriti." [32]

I Kaže Silni:

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

"A tebi, i onima prije tebe objavljeno je: Ako budeš druge Allāhu ravnim smatrao, tvoja djela će sigurno propasti, a ti ćeš izgubljen biti." [33]

I kaže:

ذَلِكَ هُدَى اللّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُواْ لَحَبِطَ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ

"To je Allāhovo uputstvo na koje On ukazuje onima kojima hoće od robova Svojih. A da su oni druge Njemu ravnim smatrali – sigurno bi im propalo ono što su činili." [34]

Veliki širk djeli se na četiri vrste

1. Širk u dovi:

Kaže Uzvišeni Allāh:

---

[32] sūra el-Furqān, 23. ājet
[33] sūra ez-Zumer, 65. ājet
[34] sūra el-En'ām, 88. ājet

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ

"Kad se u lađe ukrcaju, iskreno se mole Allāhu, a kad ih On do kopna dovede – odjednom druge Njemu ravnim smatraju." [35]

***2. Širk u nijjetu** (namjerama):*

Kaže Uzvišeni Allāh:

مَن كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لاَ يُبْخَسُونَ أُوْلَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ إِلاَّ النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُواْ فِيهَا وَبَاطِلٌ مَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ

"Onima koji žele život na ovome svijetu i ljepote njegove – Mi ćemo dati plodove truda njihova i neće im se u njemu ništa prikratiti. Njih će na onome svijetu samo vatra peći; tamo neće imati nikakve nagrade za ono što su na Zemlji radili i biće uzaludno sve što su učinili." [36]

3. Širk u pokornosti:

Kaže Uzvišeni Allāh:

---

[35] sūra el-'Ankebūt, 65. ājet
[36] sūra Hūd, 15. i 16. ājet

اتَّخَذُواْ أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُواْ إِلاَّ لِيَعْبُدُواْ إِلَهًا وَاحِدًا لاَّ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

"Oni, pored Allāha, bogovima smatraju svećenike svoje i monahe svoje i Mesīha, sina Merjemina, a naređeno im je da se samo jednom Bogu klanjaju – nema boga osim Njega. On je vrlo visoko iznad onih koje oni Njemu ravnim smatraju." [37]

Komentar ovog ājeta, koji ne ostavlja nedoumice, odnosi se na pokoravanje učenjacima i ljudima općenito u grijehu, a ne molitva njima. Ovako je ājet protumačio Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, Adijju ibn Hātimu, kada je ovaj rekao:
''*Nismo ih obožavali.*''

Pa mu je Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, rekao da se njihov 'ibādet ogledao u pokornosti u grijehu.

4. Širk u ljubavi:

Kaže Uzvišeni Allāh:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللّهِ أَندَاداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللّهِ وَالَّذِينَ آمَنُواْ أَشَدُّ حُبًّا لِّلّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُواْ إِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلّهِ جَمِيعاً وَأَنَّ اللّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ

[37] sūra et-Tewbe, 31. ājet

"Ima ljudi koji su mjesto Allāha kumire prihvatili, vole ih kao što se Allāh voli, ali pravi vjernici još više vole Allāha. A da znaju mnogobošci da će onda kada dožive patnju – svu moć samo Allāh imati i da će Allāh strahovito kažnjavati..." [38]

Druga vrsta širka: Mali širk – rijā' (pretvaranje).

Kaže Uzvišeni Allāh:

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُو لِقَاء رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا

"Reci: 'Ja sam čovjek kao i vi, meni se objavljuje da je vaš Bog – jedan Bog. Ko žudi da od Gospodara svoga bude lijepo primljen, neka čini dobra djela i neka, klanjajući se Gospodaru svome, Njemu nikoga ne pridružuje!' " [39]

Treća vrsta širka: Skriveni širk.

Dokaz za ovu vrstu širka su riječi Allāhovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi we sellem:
"Širk u ovom ummetu je skriveniji od crnog mrava na crnoj stijeni u tami noći."

---

[38] sūra el-Beqare, 165. ājet
[39] sūra el-Kehf, 110. ājet

Iskup za ovu vrstu širka je spomenut u dovi prenesenoj od Allāhovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem:
"Allāhumme inni e'ūzu bike en ušrike bike šej'en we ene a'lem, we estagfiruke min edh-dhenbī elledhī lā a'lem." (*Allāhu moj, utječem ti se od toga da ti širk svjesno učinim, a tražim oprosta za grijehe koje činim, a ne znam*).

Kufr (nevjerstvo) **se dijeli na dvije vrste**

Prva vrsta: Kufr koji izvodi iz vjere, a dijeli se na pet podvrsta:

1. Kufr utjerivanja u laž (negiranja).

Kaže Uzvišeni:

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ

"A ima li nepravednijeg od onoga koji o Allāhu izmišlja laži ili poriče Istinu koja mu dolazi? I zar nevjernicima nije mjesto u džehennemu?" [40]

2. Kufr odbijanja iz oholosti uz priznavanje da je Istina.

Kaže Uzvišeni:

---

[40] sūra el-'Ankebūt, 68. ājet

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلاَئِكَةِ اسْجُدُواْ لآدَمَ فَسَجَدُواْ إِلاَّ إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

"A kada rekosmo melecima: 'Poklonite se Ādemu!'- oni se pokloniše, ali Iblīs ne htjede, on se uzoholi i posta nevjernik." [41]

3. Kufr sumnje.

Kaže Uzvišeni:

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدتُّ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنقَلَبًا قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاكَ رَجُلًا لَّكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا

"I uđe u vrt svoj nezahvalan Gospodaru svome na blagodatima, govoreći: 'Ne mislim da će ovaj ikada propasti, i ne mislim da će ikada Smak svijeta doći; a ako budem vraćen Gospodaru svome, sigurno ću nešto bolje od ovoga naći.' I reče mu drug njegov, dok je s njim razgovarao: 'Zar ne vjeruješ u Onoga koji te je od zemlje stvorio, zatim od kapi sjemena, i najzad te potpunim čovjekom učinio? Što se mene tiče, On, Allāh, moj je Gospodar i ja Gospodaru svome ne smatram ravnim nikoga'." [42]

---

[41] sūra el-Beqare, 34. ājet
[42] sūra el-Kehf, 35. i 38. ājet

4. Kufr okretanja.

Kaže Uzvišeni:

مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ

"Mi smo nebesa i Zemlju i ono što je između njih mudro stvorili i do roka određenog, ali nevjernici okreću glave od onoga čime im se prijeti." [43]

5. Kufr licemjerstva.

Kaže Uzvišeni:

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

"To je zato što su vjernici bili, pa nevjernici postali, i onda su im srca zapečaćena, pa ne shvaćaju." [44]

Druga vrsta: Mali kufr, koji ne izvodi iz vjere, i to je nezahvalnost na blagodatima.

Kaže Uzvišeni:

---

[43] sūra el-Ahqāf, 3. ājet
[44] sūra el-Munāfiqūn, 3. ājet

وَضَرَبَ اللّهُ مَثَلاً قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللّهِ فَأَذَاقَهَا اللّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُواْ يَصْنَعُونَ

"Allāh navodi kao primjer grad, siguran i spokojan, kome je u obilju dolazila hrana sa svih strana, a koji je nezahvalan na Allāhovim blagodatima bio, pa mu je Allāh zbog onoga što je radio dao da iskusi i glad i strah." [45]

Vrste nifāqa (licemjerstva)

Licemjerstvo se dijeli na dvije vrste: licemjerstvo u ubeđenju i licemjerstvo u djelima. Licemjerstvo u ubjeđenju dijeli se na šest podvrsta, a to su:

1. Utjerivanje Alāhovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi we sellem, u laž.

2. Smatranje lažnim bilo čega sa čim je Allāhov Poslanik sallallāhu 'alejhi we sellem, došao.

3. Mržnja prema Allāhovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi we sellem.
4. Mržnja prema nečemu sa čim je Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, došao.

[45] sūra en-Nahl, 112. ājet

5. Radovanje gubicima vjere Allāhovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem.

6. Mržnja prema pobjedi vjere Allāhovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem.

Licemjerstvo u djelima dijeli se na pet podvrsta. Dokaz za to su riječi Allāhovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem:
"Munāfiq se poznaje po trome: kad govori – laže, kad obeća – ne ispuni i kad mu se nešto povjeri – pronevjeri."
U drugom rivājetu stoji:
"Kada se spori – prelazi granicu i ugovore krši."

Značenje tāgūta i njegove vrste

Znaj, Allāh ti se smilovao, da je prvo što je Allāh naredio sinovima Ādemovim – nevjerstvo u tāgūta i īmān u Allāha Uzvišenog.

Kaže Uzvišeni Allāh:

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولاً أَنِ اعْبُدُواْ اللّهَ وَاجْتَنِبُواْ الطَّاغُوتَ

"Mi smo svakom narodu poslanika poslali: 'Allāhu se klanjajte, a tāgūta se klonite!' " [46]

Nevjerstvo u tāgūta se ogleda u vjerovanju da je obožavanje bilo koga osim Allāha neispravno, da to ne

[46] sūra en-Nahl, 36. ājet

čini i mrzi, da smatra nevjernicima one koji to čine i da ih drži za neprijatelje.

A vjerovanje u Allāha znači vjerovati da je samo Allāh Bog, jedini koji zaslužuje da bude obožavan, da se svi ʹibādeti iskreno čine Njemu i nikom drugom, te ljubav prema iskrenim vjernicima i prijateljevanje s njima i mržnja prema mušricima i držanje njih za neprijatelje.

To je Ibrāhīmov millet, ko ga napusti prevario je samog sebe, Allāh ga je učinio najljepšim primjerom. Kaže Uzvišeni:

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَاء مِنكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاء أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ رَّبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

"Divan uzor za vas je Ibrāhīm i oni koji su uz njega bili kada su narodu svome rekli: 'Mi s vama nemamo ništa, a ni sa onima kojima se, umjesto Allāhu, klanjate; mi vas se odričemo, i neprijateljstvo i mržnja će između nas ostati sve dok ne budete u Allāha, Njega jedinog, vjerovali!' – ali nisu riječi Ibrāhīmove ocu svome: 'Ja ću se moliti da ti oprosti, ali te ne mogu od Allāha

odbraniti.' – Gospodaru naš, u Tebe se uzdamo i Tebi se obraćamo i Tebi ćemo se vratiti." [47]

Tāgūt je opći pojam. Svako onaj ko biva obožavan mimo Allāha a zadovoljan je da bude obožavan, bilo kojim vidom činjenjem 'ibādeta, ili slijeđenjem, ili pokoravanjem u onome što je nepokornost prema Allāhu i Njegovom Poslaniku – je tāgūt.

Tāgūtā postoji mnogo, a pet je glavnih:

1. Šejtān. On poziva u obožavanje drugih mimo Allāha. Kaže Uzvišeni:

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَن لَّا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

"O sinovi Ādemovi, zar vam nisam naredio: 'Ne klanjajte se šejtānu, on vam je neprijatelj otvoreni'." [48]

2. Nepravedni vladar koji mijenja Allāhove propise. Kaže Uzvišeni:

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُواْ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكَمُواْ إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُواْ أَن يَكْفُرُواْ بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُضِلَّهُمْ ضَلاَلاً بَعِيدًا

"Zar ne vidiš one koji tvrde da vjeruju u ono što se objavljuje tebi i u ono što je objavljeno prije tebe pa

---

[47] sūra el-Mumtehine, 4. ājet
[48] sūra Jā-Sīn, 60. ājet

ipak žele da im se pred tāgūtom sudi, a naređeno im je da zanevjeruju u njega? A šejtān želi da ih u veliku zabludu odvede." 49

3. Ko sudi po nečemu što Allāhovom nije objavio. Kaže Uzvišeni:

إِنَّا أَنزَلْنَا التَّوْرَاةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُواْ لِلَّذِينَ هَادُواْ وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُواْ مِن كِتَابِ اللّهِ وَكَانُواْ عَلَيْهِ شُهَدَاء فَلاَ تَخْشَوُاْ النَّاسَ وَاخْشَوْنِ وَلاَ تَشْتَرُواْ بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلاً وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَا أَنزَلَ اللّهُ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

"Mi smo objavili Tewrāt, u kome je uputstvo i svjetlo. Po njemu su Jevrejima sudili vjerovjesnici, koji su bili Allāhu poslušni i čestiti ljudi, i učeni, od kojih je traženo da čuvaju Allāhovu knjigu, i oni su nad njom bdjeli. Zato se, kada budete sudili, ne bojte ljudi, već se bojte Mene, i ne zamjenjujte riječi Moje za nešto što malo vrijedi! A oni koji ne sude prema onome što je Allāh objavio, oni su pravi nevjernici." 50

4. Ko tvrdi da poznaje gajb *(skriveno)* ***mimo Allāha.*** Kaže Uzvišeni:

عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا إِلَّا مَنِ ارْتَضَى مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا

---

[49] sūra en-Nisā', 60. ājet
[50] sūra el-Mā'ide, 44. ājet

"On tajne zna i On tajne svoje ne otkriva nikome, osim onome koga On za poslanika odabere; zato On i ispred njega i iza njega postavlja one koji će ga čuvati." [51]

I kaže:

وَعِندَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لاَ يَعْلَمُهَا إِلاَّ هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِن وَرَقَةٍ إِلاَّ يَعْلَمُهَا وَلاَ حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الأَرْضِ وَلاَ رَطْبٍ وَلاَ يَابِسٍ إِلاَّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

"U Njega su ključevi svih tajni, samo ih On zna, i On jedini zna šta je na kopnu i šta je u moru, i nijedan list ne opadne, a da On za nj ne zna; i nema zrna u tminama Zemlje niti ičega svježeg niti ičega suhog, ničega što nije u jasnoj Knjizi." [52]

5. Ko bude obožavan i bude zadovoljan time. Kaže Uzvišeni:

وَمَن يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِّن دُونِهِ فَذَلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ

"A onoga od njih koji bi rekao: 'Ja sam, doista, pored Njega, bog!' – kaznili bismo džehennemom, jer Mi tako kažnjavamo nasilnike." [53]

---

[51] sūra el-Džinn, 26. i 27. ājet
[52] sūra el-En'ām, 59. ājet
[53] sūra el-Enbijā', 29. ājet

Znaj da čovjek neće biti vjernik u Allāha sve dok ne zanevjeruje u tāgūta. Kaže Uzvišeni Allāha:

لاَ إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَد تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِن بِاللّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لاَ انفِصَامَ لَهَا وَاللّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

"U vjeru nema prisiljavanja – Pravi put se jasno razlikuje od zablude! Onaj ko ne vjeruje u tāgūta, a vjeruje u Allāha - drži se za najčvršću vezu, koja se neće prekinuti. - A Allāh sve čuje i zna." [54]

Pravi put je Muhammedova, sallallāhu 'alejhi we sellem, vjera, zabluda je Ebū Džehlova vjera, a najčvršća veza je svjedočenje da nema istinskog božanstva mimo Allāha. To svjedočenje sastoji se od negacije i potvrde. Negira se činjenje 'ibādeta bilo kome osim Allāhu, a potvrđuje se činjenje svih vrsta 'ibādeta samo Allāhu Jedinom koji nema suparnika.

Neka je hvala Allāhu, Čijom se dobrotom upotpunjavaju dobra djela.

---

[54] sūra el-Beqare, 256. ājet